

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta/diplomantky:	Michael Flašar
Téma práce:	Akcionářské dohody (s důrazem na utvrzení jejich závazků v širším slova smyslu)
Rozsah práce:	202.097 znaků vlastního textu včetně mezer
Datum odevzdání práce:	14. 10. 2023 (elektronická podoba)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Málokteré téma z oboru práva obchodních korporací je tak aktuální, jako je problematika akcionářských dohod. Akcionářské dohody tvoří nedílnou součást soudobé praxe a názory na jejich právní uchopení se různí. Volbě tématu lze proto přisvědčit.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Náročnost tématu na teoretické znalosti je značná. Akcionářské dohody se pohybují na pomezí obligačního a korporálního práva, což klade vysoké nároky na znalost mnoha souvisejících právních institutů a nutí diplomanta nazírat na ně i obecnější optikou.

Jako vstupní údaj posloužila diplomantovi také pestrá paleta akcionářských dohod, které získal z veřejně přístupného registru smluv.

Z metodologického hlediska postupuje diplomant od obecného ke zvláštnímu, když nejprve vymezuje akcionářské dohody a zabývá se jejich členěním, aby následně přistoupil k analýze některých specifických ujednání v nich obsažených. Stěžejní metodou je metoda analýzy, dále se v ní vyskytují i metody deskriptivní a srovnávací. Diplomant rovněž užívá výzkumné metody, které předestřel na str. 35 a násl.

3. Formální a systematické členění práce

Proti formálnímu a systematickému diplomové práce vznáším jednu, spíše obecnou výhradu. A sice že je považuji za méně přehledné, resp. že po přečtení obsahu jednotlivých kapitol je nepovažuji za logicky na sebe navazující. Blíže viz níže.

4. Vyjádření k práci

Předloženou diplomovou práci celkově považuji za originální a poměrně zvláštní dílo, které se mi obtížně hodnotí.

Obtížnost jeho hodnocení je dána především skutečností, že se v díle na mnoha jeho místech ztrácím, resp. že mi v průběhu jeho čtení není zřejmé, k jakému cíli diplomant směřuje (jeho konstatování na str. 2 tak zcela nesdílím). Naopak mám místy pocit, že diplomant „skáče“ z jednoho na druhé.

Tak například kapitola 1 by mohla naznačovat, že diplomant sice nejprve uchopí akcionářské dohody z jejich teoretického pohledu, když rozebírá mnoho jejich aspektů vč. limitů, ale že tyto se následně promítnou v analýze akcionářských smluv, s nimiž se diplomant seznámil. S těmito aspekty však v dalších částech diplomové práce příliš

nepracuje, když se ve svém výzkumu zaměřuje na analýzu „utvrzovacích mechanismů“ v jejich širším smyslu (k tomuto označení také viz níže). K nim přitom předradil další teoretický úvod, byť o mnoho méně rozsáhlý. Bylo-li přitom cílem diplomanta zaměřit se na tyto utvrzovací mechanismy, spíše bych očekával podrobnější teoretický rozbor právě ve vztahu k nim.

Pro názornost uvádím také některé dílčí příklady pasáží, v nichž logickou návaznost postrádám:

- Kapitola 1.1 pojednává o pojmu akcionářských dohod, kapitola 1.2 o jejich definici, kapitola 1.4 o jejich limitech a kapitola 1.4.6 o jejich členění. Nerozumím zařazení pojednání o členění akcionářských dohod jako podkapitoly u kapitoly o jejich limitech. Navíc mám za to, že jakékoli členění je zpravidla pojednáním úvodního charakteru a nikoli pojednáním, které má být zařazeno až na konec teoretické kapitoly (s výjimkou případu kdy by toto členění bylo logickým výsledkem předchozí analýzy).
- Obsah jednotlivých podkapitol v kapitole 1 se do značné míry prolíná bez ohledu na jejich název. To je však částečně dáno i komplexností tématu.
- V podkapitole 1.4.6 bych očekával, že diplomant nejprve předestře jednotlivá možná dělení a následně se k nim blíže vyjádří. Učinil však to, že zmiňuje část možných dělení, k jednomu z nich se blíže vyjádří, aby zanedlouho doplnil další možná dělení.
- Na vině je místy i „grafické provedení“. Např. na str. 12 se diplomant odkazuje na závěr Nejvyššího soudu, který má podporovat jeho předchozí tvrzení, přičemž tento závěr uvádí na začátku nového odstavce a další pasáž, která v témže odstavci navazuje, se týká již jiného posuzovaného aspektu.
- Na téže str. 12 zmiňuje diplomant potřebu notářského zápisu, aby akcionářská dohoda mohla zapříčinit jednorázový průlom stanov. O mnoho stran dále (na str. 27) pak opakovaně uvádí: „*Na základě dosavadních závěrů lze uzavřít, že k tomu, aby akcionářská dohoda mohla sama o sobě zapříčinit jednorázový průlom stanov, měla by být sjednána ve formě veřejné listiny (notářského zápisu).*“ Ze zmínky na str. 27 by se přitom mohlo zdát, že jde o závěr vyplývající z bezprostředně předcházejících pasáží. Tak tomu ale není.
- Typickým příkladem jsou poslední tři/čtyři věty v „největším“ odstavci na str. 19. Jejich plynulá návaznost mi není zřejmá. Totéž se místy vyskytuje i v jediném souvětí – např. v posledním odstavci na str. 21.
- Na str. 31 diplomant dovozuje, že je povinností člena statutárního orgánu kontrolovat registr smluv ohledně smluv vztahujících se k „jeho“ společnosti. Hned další odstavec pak uvozuje slovy „*Lze uzavřít,...*“, přičemž následuje pasáž nikoli o kontrole registru smluv, nýbrž o zohlednění obsahu v něm uveřejněných dokumentů, o němž částečně pojednal již dříve. Navíc v této shrnující pasáži přidává diplomant další podpůrné argumenty. Snad by diplomové práci (tím spíše

v takto značném rozsahu) bývalo prospělo, pokud by diplomant na konci jednotlivých kapitol uváděl příslušná shrnutí.

- Obsahově se prolínají kapitoly 3.1 a 3.2. Například předposlední dva odstavce na str. 34 jen rozvádí to, co již diplomant předestřel na str. 32.
- Terminologicky nerozumím tomu, proč diplomant pro jednotlivá ujednání popsaná v kapitole 5 provedl souhrnné označení jako „utvrzovací mechanismy v širším slova smyslu“. Sám na str. 34 uvádí, že „*utvrzení zvyšuje věřitelovu jistotu, že bude dluh splněn*“. Pominu-li pojem *jistota* (diplomant měl zřejmě na mysli např. *pravděpodobnost*), pak se ptám, jak samotné ujednání o právu odkupu zvyšuje pravděpodobnost, že k němu skutečně při naplnění příslušných podmínek skutečně dojde? Diplomant své úvahy sice na str. 34 a 35 částečně vysvětluje, přesto se nedomnívám, že zvolené terminologické zjednodušení je vhodné. Naopak jej považuji za spíše matoucí, neboť i z dalších částí diplomové práce předpokládám, že cílem diplomanta nebylo zabývat se ryze utvrzením nýbrž v širším kontextu určitými specifickými ujednáními obsaženými v akcionářských dohodách. Přestože je mi z příloh diplomové práce známo, že ve vztahu k těmto specifickým ujednáním diplomant zkoumal i jejich možné utvrzení.
- I samotné užívání pojmu *závazek* nedokládá, že by diplomant precizně rozlišoval mezi závazkem na straně jedné a právy a povinnostmi jej tvořícími na straně druhé.
- Na jedné straně musím ocenit snahu diplomanta předestřít metodologii svého výzkumu (kapitola 3), na druhé straně cítím, že teoretické rozlišování výzkumných metod v tomto měřítku plynulosti práce, resp. jasnosti zamýšleného cíle tolik neprospívá.
- Jak navazuje poslední věta v předposledním odstavci na str. 42 na předchozí věty tohoto odstavce?

Přes tyto výhrady musím naopak ocenit diplomantem zpracované přílohy. Jen bych býval uvítal jejich větší provázanost s vlastním textem diplomové práce, zejména s kapitolou 5.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Diplomantovy cíle byly formulovány v úvodu diplomové práce, a to poměrně ambiciózně. Mám za to, že těchto cílů se mu podařilo dosáhnout s výhradami uvedenými v tomto posudku.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Nemám nejmenšího důvodu se domnívat, že by diplomant nezpracoval svoji práci samostatně. Originalita díla je zřejmá. Automatická kontrola proti plagiátorství nevykazuje

	<p>prvky, které by zpochybňovaly tvrzení v předchozím odstavci.</p>
<p>Logická stavba práce</p>	<p>Diplomant rozdělil práci (vedle úvodu a závěru) do celkem 5 kapitol, které dále podrobněji člení. K výhradám viz další části tohoto posudku.</p>
<p>Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací</p>	<p>Diplomant pracoval s odpovídajícím množstvím literárních zdrojů a judikatury.</p> <p>V případě literárních zdrojů zahrnuje zdroje tuzemské i zahraniční. Zahraniční pak zejména v pasážích obecnějšího/teoretického charakteru.</p> <p>Stran odborné literatury v diplomové práci postrádám např. společný článek B. Havla, K. Csacha a J. Lasáka v Právních rozhledech. Uznávám nicméně, že výběr děl je do značné míry dán i subjektivní úvahou toho či onoho autora, a proto diplomantovi v tomto směru ničeho nevyčítám.</p> <p>Samotné práci s literárními zdroji bych naopak vytkl, že způsob citování děl není jednotný. Místy diplomant uvádí celý název díla pouze při prvním odkazu na něj (a dále užívá odkazů na příslušnou poznámku pod čarou), místy naopak opakovaně uvádí celý název díla. Ač i první způsob je možný, z uživatelského pohledu není z nejpřívětivějších, neboť se čtenář (bez neustálého dohledávání) ztratí v tom, na které dílo je diplomantem odkazováno.</p> <p>Taktéž mi není zřejmé, zda diplomant v případě děl více autorů vždy u příslušných pasáží zkoumal, zda nejde o pasáž, u které je zřejmé, který autor ji napsal.</p> <p>U časopiseckých článků (např. pojednání M. Špačkové, L. Joskové a mnoha dalších) se pak diplomant pravidelně spokojuje s odkazem na celý článek, aniž by konkretizoval stranu, s níž dále pracuje. Tento postup není pro čtenáře, který by s těmito zdroji zamýšlel dále pracovat, vhodný a není ani souladný s citačními pravidly.</p> <p>V řadě případů pak diplomant ve větším počtu po sobě jdoucích poznámek pod čarou odkazuje na stejné dílo (např. na str. 3, 17, 18, 36, 37). Tento postup nemám za vhodný. V poznámce pod čarou č.</p>

	<p>26 se pak mohl diplomant odkázat na ustanovení zákona, nikoli zprostředkovaně odkázat na literární dílo.</p> <p>Jinak je práce s poznámkovým aparátem v zásadě odpovídající.</p>
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubku provedené analýzy považují za dostatečnou. Její bližší hodnocení mi však komplikuje výše popsaná nesnadná orientace v díle a v tom, co bylo jeho cílem.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	<p>Formální úprava diplomové práce odpovídá standardům.</p> <p>V práci (resp. v jejích přílohách) se vyskytuje množství tabulek. Seznámení s nimi není snadné, nicméně to s ohledem na komplikovanost zvoleného tématu stěží bylo možné očekávat. Diplomant zařadil také potřebné vysvětlivky, které orientaci v přílohách usnadňují.</p>
Jazyková a stylistická úroveň	<p>Jazyková úroveň práce je nadprůměrná. Diplomant se téměř vyvaroval pochybení. Z těch přítomných bych zmínil především chybějící/přebývající interpunkci (např. na str. 5, 12, 21, 30 či v poznámce pod čarou č. 265) a nedostatečné rozlišování rodů podstatného jména (např. na str. 11, 26).</p> <p>Stylistická úroveň práce je slušná. Snižuje ji však zmiňovaná nesnadná orientace v textu související s jeho obsahovým členěním. Taktéž se diplomant mohl vyvarovat opakovaného užívání výplňkového spojení <i>jako takový</i>.</p>

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Některé dílčí připomínky/otázky:

- Stanovy se ukládají do sbírky listin, která je součástí obchodního rejstříku (str. 14).
- Na str. 26 se diplomant domnívá, že pro vznik akcionářské dohody je zapotřebí aktivní shodný projev vůle smluvních stran. Na str. 9 však připustil i její konkludentní uzavření. Jaký je tedy názor diplomanta?

- Na str. 29 diplomant dovozuje, že určitá povinnost loajality může existovat i mezi členy volených orgánů a akcionáři. Jak na tuto otázku nahlíží zahraniční právní řády, např. britský?
- V kapitole 2.2.2 soudím, že diplomant místy terminologicky zaměňuje veřejný rejstřík a veřejný seznam.
- Na str. 42 prosím o bližší vysvětlení domněnek ve druhém odstavci. Z čeho diplomant vycházel?
- Na str. 70 zmiňuje diplomant ovládající osobu a skutečného majitele. Existuje v jejich vymezení rozdíl?

Na základě shora uvedeného doporučuji práci k obhajobě, a to předběžně s klasifikačním stupněm velmi dobře. Přes všechny výhrady uvedené v tomto posudku jsem názoru, že zejména s ohledem na náročnost zpracování diplomové práce by nebylo spravedlivé zcela vyloučit klasifikační stupeň výborně. Ovšem pouze za předpokladu vynikajícího výkonu u obhajoby.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	doporučuji k obhajobě
Navržený klasifikační stupeň	velmi dobře

Praha, dne 5. 11. 2023

JUDr. Petr Tomášek, Ph.D.

oponent